

Mr. DIRK DONKER CURTIUS over het ontwerp van kieswet.

I.

Wanneer wij de aandacht vestigen op de redevoering door mr. DIRK DONKER CURTIUS bij gelegenheid der algemeene beschouwingen over het ontwerp van kieswet gehouden, dan is dit niet omdat wij eenige innerlijke waarde aan die redevoering hechten, noch omdat wij het noodig rekenen deze, alléén door hare partijdigheid en eenzijdigheid opmerkelijke, beschouwingen aan eene nauwkeurige kritiek te onderwerpen, — maar het is alleen uit hoofde van het standpunt, waarop de heer DONKER zich geplaatst heeft, dat wij het nuttig oordeelen 's heeren DONKER's philippica eens van nabij te bezien en toe te lichten.

Indien de heer DONKER zich bescheidenlijk alleen op zijn eigen terrein, als één van de 68 vertegenwoordigers van het Nederlandsche volk gehouden had, indien hij het ontwerp bestreden had, als in strijd met het belang van den staat, men zou dan geenerlei reden gehad hebben den heer DONKER daarover hard te vallen, al meende men ook, dat gekrenkte eigenliefde aan het oordeel niet vreemd was gebleven, en de gekwetste ijdelheid welke een ander gelukkig ziet ten einde brengen, wat aan hem zelve mislukt was, haren invloed op het eindvonnis niet gemist had. Voor dergelijke zwakheden kan men toegevend zijn en haar verontschuldigen, al rechtvaardigt men ze niet.

Doch de heer DONKER kon zich met die zedige rol niet vergenoegen. Wat aan den afgevaardigde van het district Almelo zou gepast hebben, pastte niet, voor iemand, die zich met trotschheid noemt: »Wij oude liberalen»; pastte vooral niet voor een ex-minister, die onder twee firma's — »Britsche constitutie» en »Burgerlijke Zin» — bankroet was gegaan. De heer DONKER had eene nederlaag te wrekken; de heer DONKER had zijne eigene zaak te bepleiten, waar anderen slechts de zaak des lands te behartigen hadden.

De heer DONKER deed meer dan de regering aanvallen, omdat zij kans had gezien tot stand te brengen, wat het ministerie, dat onder de vlag van den heer DONKER zeilde, niet tot stand had weten te brengen; de heer DONKER maakte het proces van de Kamer en van het publiek op, die den heer DONKER niet vergund hadden, ook iets, veel grondwettiger, veel rationeler, veel praktischer dan dit ontwerp tot stand te brengen; die niet hadden willen geregeerd worden door de overleveringen der »oude liberalen,» door de praktische ervaring van mannen, die — o zoo lang — de advocaten-praktijk hadden uitgeoefend en zoovele duizende processen gevoerd hadden. De gansche redevoering is niets dan een requisitoir en een pleidooi; eene uiteenzetting van de grieven en bezwaren van Burgerlijke zin, onregtmatig en gewelddadig uit het bezit der, hem regtens toekomende, regering verdreven en die nu eischt in dat bezit hersteld en voor het vervolg gehandhaafd te worden.

Het is eene eigenaardige trek van de afgetredene regering, dat zij hare zaak volstrekt niet van die des lands schijnt te kunnen scheiden; het grootste bezwaar, dat de leden van het burgerzinnig ministerie inbrengen, is, dat deze ontwerpen niet op dezelfde wijze zijn klaar gemaakt als de burgerzinnige ontwerpen, die bij Kamer en publiek onbruikbaar werden bevonden. Burgerzin is de alleenzalmakende leer, die de volken vrij en gelukkig maakt; dit is het thema, dat op alle wijze en toonen gevariëerd wordt. Dit is het grondbeginsel, de alpha en omega, van 's heeren DONKER's betoog; de heer DONKER trekt parallellen om aan te toonen dat alleen burgerzin, geheele burgerzin en niets dan burgerzin het land kan redden, en dat het ondenkbaar en onmogelijk is eene goede, grondwettige, rationele kieswet zamen te stellen, wanneer men niet zorgvuldig alle zoeken naar *geschiktheid* en *intellectuele* bekwaamheid der kiezers afsnijdt, en niet, even als het burgerzinnig ontwerp deed, de belastingen door de zielen deelt en de uitkomst met 10, 9 of 7 vermenigvuldigt. Hierop deelt de heer DONKER nog eenige nadere bijzonderheden over deze mystische kiezers-bereiding mede, om de buitengewone redelijkheid en eenvoudigheid van dit stelsel in een helder licht te stellen, die wij later zullen opnemen als bijdrage tot de kennis van het burgerzinnig recepten-boek.

Alleen van wege deze parallel-trekking tusschen het ministerie Burgerzin en het ministerie anti-burgerzin, oordeelen wij eene nadere kennismaking met 's heeren DONKER's Kamerpleidooi niet overbodig.

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 22 juni. De berigten uit Keurhessen zijn van eenen alleziens verontrustenden aard, bijzonder met opzigt tot den finantiëlen toestand des lands. De schatkist is uitgeput, en na den 1sten juli staat het den ingezetenen vrij te weigeren de belastingen te voldoen, uithoofde de kamer is ontbonden geworden, zonder de verdere heffing bewilligd te hebben. De Keurhessische constitutie is dienaangaande bepaald. Volgens art. 146, mag geen ontvanger belastingen innen, die niet door de kamer bewilligd zijn, en is ook niemand verplicht dezelve te voldoen; bij elke heffing of sommatie moet niddrukkelijk vermeld worden het besluit der kamer, krachtens hetwelk deze belastingen ingevorderd worden. Uit hoofde van de nieuwe verkiezingen, die nog niet eens uitgeschreven zijn, kan voor 's hands geene kamer bijeengeroepen worden, die overigens even vijandig als de vroegere zal uitvallen. Zelfs door eene leening zal de regering zich niet uit hare heugelijke positie kunnen redden, daar geen bankiershuis geneigd zal zijn, zonder de sanctie der kamers geld voor te schieten. Het eenige redmiddel bestaat thans in de verwijdering van den algemeenen gehaten minister *Hassenpflug*!

— Een gedeelte der Duitse vloot, zal naar men zegt, verkocht worden, daar de noodige fondsen tot derzelve verder onderhoud ontbreken.

— Brieven uit Athene, van 10 dezer, melden, dat de Keizer van Rusland voor zijn aandeel afstand heeft gedaan van de renten der Grieksche leening, tot tijd en wijle Griekenland zich zal hersteld hebben van de nadeelen, welke de strenge winter en de Engelsche blokkade aan dit land hebben berokkend. Uit de nationale bank is eene som van 42,000 drachmen ontvreemd, hetgeen een pijnlijken indruk had gemaakt.

Frankfort, 23 juni. In Darmstad hebben belangrijke onderhandelingen plaats ten aanzien van de definitive houding der beide Hessen tegenover het Berlijnsche verbond van 26 mei. Het bericht van het vertrek des Konings van Beieren uit Darmstad, was voorbagig. Hij zal eerst morgen vertrekken en zijne reis naar Aken voortzetten; Gisteren begaven zich de Oostenrijksche gevolmagtigde graaf *Thun* en heden de Keurvorst van Hessen uit Frankfort naar de residentie van den Groothertog van Hessen.

— Het feest der demokraten van Frankfort en Sachsenhausen heeft voortgang gehad. Ongeveer 1800 personen, mannen, vrouwen en kinderen, voeren heden namiddag op dertig grootere en kleinere vaartuigen, die met guirlandes en zwart-rood-gouden en roodwitte (Frankfortsche) vlaggen versierd waren, met muziek en gezang naar het woud, dat een half uur van de stad gelegen is, af. Een groot aantal toeschouwers zag deze menigte vertrekken. In het bosch zelf zal het vermoedelijk zeer warm toegaan, maar men is niet voor eene rustverstoring bevreesd.

Te Okarben, bij Friedberg (groothertogdom Hessen) vindt heden insgelijks een groot democratisch feest plaats.

Hamburg, 22 juni. De uitspraak van ons geregtshof tegen het handelshuis *Behrens en Zn.*, hetwelk, gelijk men zich zal herinneren, gedurende vele jaren tolbedrog heeft gepleegd, is ook door onzen senaat bekrachtigd; het bedoelde huis is veroordeeld tot eene boete van 240,000 mb. en in de kosten van het regtsgebeding. De boekhouder is tot 4 maanden gevangenisstraf veroordeeld.

Berlijn, 23 juni. Bij alle Pruisische Kamers van koophandel heeft het handelsverdrag met België den meest bepaalden tegenstand ontmoet, vooral was dit bij de Keulsche het geval. Alleen Malmédy en Aken waren tegen de opzegging. In eene nota van 8 juni heeft derhalve de Pruisische regering het tractaat voorwaardelijk opgezegd. Zij heeft namelijk daarin gezegd, dat het verdrag tot 3 december 1853 zou worden verlengd, indien de Belgische regering er in bewilligde art. 19 van het verdrag van september in dier voege te wijzigen, dat de begunstiging, welke § 5 van dat art. aan bewerkt ijzer verleent, geheel weg valle en dat de begunstiging door dezen § bepaald voor ruw enz. van 10 op 7½ silbr. verminderd worde. Onder deze hoofvoorwaarden wil de Pruisische regering de verlenging tot 1853 (alzo tot aan het einde van het tolverbondsverdrag van 1841) aan de tolconferentie te Kassel voordragen en aanbevelen. De Belgische regering moet zich haasten om voor 1 juli te antwoorden, anders blijft het verdrag opgezegd, en de Schotten en Engelschen zouden kunnen trachten die voordeelen voor zich te verwerven, als wanneer nieuwe onderhandelingen noodig zouden worden. De nota van 8 juni bevat de uiterste grenzen der concessien.

— Over de regtstreeksche onderhandelingen met Weenen verneemt men, dat de eerste voorstellen, welke met de openingen te Warschan in verband stonden, niet aangenomen zijn, maar in een anderen vorm oulans zijn hernieuwd. De Oostenrijkers schuiven de schuld der vertraging op Pruisen, dat geen grondslag wil aannemen voor de onderhandelingen, behalve de erkenning van de Unie.

DENEMARKEN.

Kopenhagen, 18 juni. Voor eenigen tijd werd het plan gevormd, om aan de Zweedsche en Noorweegsche vrijwilligers, die in het Deensche leger of op de Deensche vloot in den oorlog tegen Pruisen en de Hertogdommen gediend hebben, een dankadres te rigten. Dit adres is nu door 42,687 personen uit alle standen onderteekend, en zal, met randteekeningen versierd, in een koker besloten, aan de regthebbenden door tusschenkomst der gezanten worden overhandigd. De Koning van Denemarken zal een exemplaar van het adres aan Koning *Oscar* zenden.

Ook had gister avond in den hofschouwburg eene bijeenkomst van omstreeks 150 personen plaats, om te beraadslagen over het gedenkteken, dat uit vrijwillige bijdragen zal opgericht worden voor *Fridericia*, ter plaatse waar onze troepen de Duitschers versloegen. De minister *Clausen* deelde mede, dat daarvoor omstreeks 7000 rijksbankdaalders ontvangen waren, en uit twee aangeboden plannen van het gedenkteken, werd eene keuze gedaan.

— Van regeringswege zijn de volgende berigten van het Deensch Westindisch eiland *St. Croix* bekend gemaakt: »Den 27 april had, voor de eerste maal op *St. Croix*, op eene plantaadje een ploegwedstrijd plaats, waarbij onder de beste ploegers eene som van 50 dollars, tot premie, verdeeld werd, welke door twee plantaadje-bezitters was uitgelooft. Een aantal van 13 ploegen was in werking, welke om drie premien kampfden. Wel was de ploeg reeds vóór de vrijlating der slaven ingevoerd, maar er werd nog weinig gebruik van gemaakt; later is hij veel meer in gebruik gekomen, en thans wordt hij allerwege ingevoerd waar het terrein toelaat er gebruik van te maken. Hoewel de bodem met dit werktuig veel ligter te bearbeiten is dan met het houweel, is er evenwel tijd noodig om de negers, die niet van verandering houden, aan het besturen van den ploeg te gewennen. De ploegwedstrijd, die vermoedelijk meermalen zal plaats hebben, en de nitreiking van premien tot aanmoediging der arbeidslieden, zal een heilzamen invloed uitoefenen. De gouverneur-generaal benevens een deel der ambtenaren, planters en administrateurs, waren tegenwoordig bij den gehouden wedstrijd.»

ENGLAND.

Londen, 22 juni. Heden is op het Buckingham-paleis de doop geschied van den jongsten zoon van Koningin *Victoria* en Prins *Albert*. De aartsbisshop van Canterbury nam de dienst waar. De pe-

ters en meter waren de heden hier aangekomen Prins van Pruisen, de hertog van Wellington en de hertogin Ida van Saksen-Weimar.

Heden middag werd op het ministerie van Buitenlandsche Zaken weder een kabinetsraad gehouden, die door alle ministers werd bijgewoond.

Het *Dublin Freemans Journal*, berigt het volgende:

De kabinetsraad jl. woensdag gehouden, kenmerkte zich door de meest uiteenlopende gevoelens over het voluum van het Huis der Lords, en wij twijfelen of de beraadslagingen in den ministerraad wel ooit heviger in taal en uitdrukking geweest zijn. Lord Grey en zijne partij drongen aan op de onmiddellijke aftreding van lord Palmerston, ten einde lord Clarendon in het kabinet te brengen. Lord John Russell en de markies van Lansdowne bestreden het voorstel, dat ook scherp gegist werd door den graaf van Carlisle. Lord Grey bleef echter bij zijn voorstel, waarop lord Minto hem verweet, dat hij in het Huis der Lords den minister Palmerston niet tegen lord Stanley had willen verdedigen. Lord Grey werd op dat verwijt zeer driftig en mispreep op hoogen toon Englands buitenlandsche politiek, sinds zij aan de leiding van lord Palmerston is toevertrouwd. De ministerraad ging uiteen zonder een besluit te hebben genomen.

De *Globe* neemt het artikel van het Iersche dagblad over, zonder het te wederleggen.

BELGIË.

Brussel, 24 juni. Heden worden in de Fransche Wetgevende Vergadering de groote discussiën geopend over het wetsontwerp op de verhooging van het inkomen van den President. Zaterdag avond heeft de aangekondigde tweede bijeenkomst in het gebouw van den Raad van State plaats gehad. Men heeft nog geen bepaald besluit genomen of ten minste men is tot geene stemming overgegaan; maar de conservatieve berigten melden, dat, ten gevolge van eene redevoering van den Thiers, de groote meerderheid der vereeniging gunstig gestemd is geworden voor een amendement van verzoening, dat bijna niets anders is dan het oorspronkelijk ontwerp zelf.

Werkelijk meldt de *Patrie* dat het ministerie, de hoofden der minderheid, de heer de Berryer daaronder begrepen, en de minderheid der commissie het volgende amendement zullen verdedigen en aannemen. »Aan den minister van Finantiën wordt over de dienst van 1850 een buitengewoon krediet van 2.160.000 fr. geopend voor kosten van het Presidentschap.» De *Moniteur du Soir* zegt hetzelfde, maar zij geeft eene andere redactie van het amendement, welke eenigzins verschilt van die der *Patrie*. In 't kort, behalve over de conclusiën van de commissie, waarbij de som aanmerkelijk verminderd wordt en het amendement van den heer de Kerdrel, dat haar over de twee diensten — 1849 en 1850 — verdeelt, is men het nog niet eens over het plaatsen van één woord. Zal men zeggen: »Buitengewoon krediet voor kosten van het Presidentschap» of wel »krediet voor buitengewone kosten van het Presidentschap.» Dit is thans de quaestie. Het ministerie keurt de eerste redactie goed en is tegen de tweede.

Het is niet waarschijnlijk dat de discussiën in de vergadering lang zullen duren; het zoude zelfs kunnen wezen dat men zich slechts in éene zitting daarmede bezig hield en dat er reeds heden gestemd werd. Zoo de vergadering hare eigene waardigheid en die van den President in het oog hield, dan zoude dit gebeuren. Die waardigheid heeft reeds al te veel geleden door de debatten die in de dagbladen en de bureaux der vergadering, sedert de aanbidding van het ontwerp hebben plaats gehad.

Parijs is nimmer zoo rustig geweest als thans. Zoo als men moet begrijpen, hoort men niets van geruchten omtrent wijzigingen in het ministerie, verdaging enz. Eerst moest de quaestie der representatie-kosten uitgemaakt zijn.

FRANKRIJK.

Parijs, 23 juni. De *Moniteur* van heden bevat eene ingezonden nota ter opheldering van de bekende dépêche van den heer Wyse aan Lord Palmerston van 31 mei, waarin hij, op grond eener uitdrukking voorkomende in den brief van terugroeping van den heer Drouin de Lhuys en van te Athene verspreide geruchten, trachtte te bewijzen, dat de heer v. Gros op den 24 april door de *Fauban* reeds berigt had ontvangen van den hoofd-inhoud eener overeenkomst, ten aanzien der Grieksche aangelegenheden, tusschen de kabinetten van Londen en Parijs gesloten, met de toezegging, dat hij den geheelen tekst spoedig zoude ontvangen; dat de heer v. Gros daarvan terstond berigt zoude gegeven hebben aan Koning Otto en zijn ministerie, doch in overeenstemming met hen, dit niet aan het Britsche gezantschap had medegedeeld, omdat Koning Otto zich liever een ultimatum door geweld wilde laten afdwingen, dan eene regelmatig geslotene overeenkomst aan te nemen; dat de heer v. Gros dien-tengevolge den Engelschen gezant alleen had doen weten, dat de *Fauban* goede tijdingen voor hem had medegebragt, weshalve hij hem verzocht nieuwe instructiën af te wachten, voor dat hij op nieuw overging tot maatregelen van bedwang. De heer Wyse voegde in zijne dépêche daarbij, dat hij van oordeel was niet te kunnen toegeven aan een verlangen, hetwelk hij slechts beschouwde als een middel om de onderhandelingen te rekken, doch dat hij, zoo hij de ware toedragt der zaak gekend had, gewisselijk

het nemen van de strenge maatregelen, waardoor hij aan die onderhandelingen een einde maakte, zoude hebben uitgesteld. »Volgens den heer Wyse dus,» zegt de *Moniteur*, »was het de Grieksche regering en de heer v. Gros, die hem opzettelijk en met verheiling der waarheid, verleid hebben tot eene handeling, die de aanleiding geweest is tot eene halve vredebreuk tusschen Engeland en Frankrijk.» De *Moniteur* verhaalt hierop, in de bijzonderheden, de diplomatische onderhandelingen tot op het oogenblik der maatregelen van bedwang van den admiraal Parker en wijst inzonderheid daarop, dat de heer v. Gros, terstond na de aankomst van de *Fauban*, de mededeeling der ontvangene tijdingen aan den heer Wyse uitdrukkelijk aangeboden, doch van hem alleen ten antwoord bekomen heeft, dat de instructiën van Lord Palmerston geheel in strijd waren met de berigten van den heer Drouin de Lhuys en hij derhalve de maatregelen van bedwang niet langer vermogt uit te stellen.

Van het station der Fransche vloot voor Napole wordt den 13 juni geschreven: »Het is hier op den duur bijzonder levendig. Schepen komen af en aan. Den 9den is de stoomboot *Fedette*, met den heer v. Gros aan boord, van Athene en heden de *Narval*, met de Schout-bij-nacht *Tréhouard* van Civita Vecchia alhier aangekomen. Vier hoofd-officieren der marine bevinden zich thans op de vloot; deze zijn de vice-admiraal *Parseval Deschênes*, opperbevelhebber, en drie schouten bij nacht *Vaillant*, *Ducourdiou* en *Tréhouard*. Laatstgenoemde zal niet lang hier blijven, maar zich binnen korten tijd naar de *Levant* begeven, om het opperbevel van het Fransche station aldaar, op zich te nemen. De Engelschen zijn nog niet voor Napels verschenen; zij zullen aldaar niet komen, zoo lang de Fransche vloot er zich bevindt, en de admiraal heeft bevel gegeven, haar af te wachten. Ons oponthoud voor Napels kan dus van langen duur zijn. De Engelsche admiraal laat ons door een stoomfregat bewaken.»

Men zal zich herinneren, dat kort voor de omwenteling van februari, veel opziens baarde de vlugt van den heer Libri, lid van het instituut, wien men beschuldigde van een groot aantal boeken, handschriften en autographen uit bibliotheken ontvreemd te hebben. Sedert is veel over deze zaak geschreven, en heeft de heer Libri zich zelve verdedigd en hebben ook velen hem voor onschuldig gehouden. Deze zaak is onlangs voor het hof van assises der Seine behandeld. Volgens de acte van beschuldiging bezat de heer Libri, welke in 1830 in Frankrijk gekomen was, en zich thans in Engeland ophoudt, geen vermogen, behalve zijn tractement van 4000 fr. als professor bij het *Collège de France*, en bleek daaruit tevens dat de uitgestrekte bibliotheek, welke hij zich verzameld had, op ongeveer 600,000 fr. geschat wordt. Buitendien stemden de door hem of tusschen-personen gedane verkoopen van boeken en handschriften volmaakt overeen met de ontvreemdingen, die er in onderscheidene bibliotheken hadden plaats gehad. Het hof heeft den heer Libri bij verstek veroordeeld tot 10 jaren gevangenisstraf.

De Spaansche dagbladen gewagen van een steenregen, welke den 11den juni de omstreken van Carrion de Calatrava, in de provincie Ciudad Real, heeft verwoest. Eenige dier steenen wogen 6 à 8 oncen. De aangerigte schade is aanzienlijk; 20,000 olijfbomen zijn vernield, 150,000 wijnstokken hebben hetzelfde lot ondergaan, en 8000 faucgas te veld stand graan zijn ten eenenmale verloren. Drie personen hebben het leven verloren en een zeer groot aantal is gekwetst. Overal lagen in de velden doode vogels.

(Langs buitengewonen weg.)

Parijs, 24 juni, des avonds 8 ure. In de zitting der Wetgevende Vergadering van heden, heerschte reeds van den aanvang af eene buitengewone beweging. Al de tribunen waren opgepropt vol toehoorders; speciale entree-kaarten werden met 20 francs betaald. Zeer spoedig werden, na eenige beraadslagingen van ondergeschikt belang, de debatten over de dotatie-wet geopend. Terstond verklaarde de minister van Finantiën dat de regering het amendement van de minderheid der commissie aannam, ten einde alle verkeerde uitleggingen van de bedoelingen der regering weg te nemen, niets voor de toekomst vast te stellen en de waardigheid der beide groote staatsmagten te handhaven. (Dit amendement luidt: »Aan den minister van Finantiën wordt op de begrooting voor 1850 een buitengewoon krediet geopend van 2,160,000 francs voor de kosten van het Presidentschap der Republiek.») De heer Mathieu (de la Drome) de eerste der ingeschrevene redenaars van de linkerzijde, bestreed de wet, als mede het voorstel der commissie om voor ééns onvoorwaardelijk 1,600,000 francs, toe te staan, doch deed dit op gematigden toon. Zijne geheele redevoering kwam hierop neder: »Geld geven, zoude, van de rechterzijde als van de linkerzijde, hetzelfde zijn, als ammunitie aan den vijand verschaffen. De dotatie zoude vermetele plannen en verwachtingen, onder hen die den President omringen, voedsel geven. Zij zoude voor het minst den President in de achtling doen dalen, de begrooting bezwaren en het volk, dat van honger sterft, ontvreden maken. Voor dat men de geamnestieerden der Republiek goud geeft, moet men de strijders van februari brood geven.» De heer *Sevaistre* (lid der meerderheid) gispte het ministerie hevig over het voor-

stellen der dotatie-wet en zijn gedrag tegen over de Wetgevende Vergadering, welke waardigheid hetzelfde, in het belang des lands, niet behoorde te krenken. Om de offers die, zoo als gezegd was, door den President persoonlijk gebragt waren, verklaarde hij zich nogthans voor de bewilling der 1,600,000 francs, zoo als de commissie had voorgesteld. Nadat de algemeene beraadslagingen gesloten waren, werden er discussiën gevoerd over de volgorde, waarin de verschillende voorstellen in stemming gebragt zouden worden en werd het amendement dat door de regering was aangenomen, tegen haren wil, bovenaan geplaatst. Na eene nadrukkelijke, groot opzien barende aanboring en krachtigen aandrang van den generaal *Changarnier*, ging men tot de stemming over. Getal stemmenden 663. Het ontwerp der regering, zoo als het door de minderheid der commissie gewijzigd was, werd met 354 tegen 308 stemmen aangenomen. Het amendement van den heer L. de Laborde. »Van den dag der afkondiging dezer wet af, wordt de schadeloosstelling voor de representatie-kosten met 6000 francs verminderd» kon door de *question préalable* niet in overweging komen. De vergadering werd daarna gesloten.

De generaal *Magnan* is van Straatsburg alhier aangekomen. Zijne aankomst wordt weder in verband gebragt met het gerucht der vervanging van den generaal *Changarnier*. Wij gelooven dat de generaal *Magnan* alleen deel wilde nemen aan de stemming over de dotatie-wet.

De Sultan heeft aan de Prinses *Belgiojoso* voor haar en de Italiaansche uitgewekenen, aanzienlijke landerijen aan de Golf van Nicomedie geschenkt.

Daar men het ter beurze voor stellig hield dat het door de regering goedgekeurde amendement op de dotatie-wet, zoude aangenomen worden, zoo was de stemming heden zeer gunstig en waren de fondsen rijzende.

Laatste koers ter beurs van heden: 5°/₁₀₀ 94 fr. 75 c.; 3°/₁₀₀ 57 fr. 25 c.; Bank-actiën 2235 fr.; Noorder-spoorweg-actiën 450 fr.; Parijs-Straatsburg spoorweg-actiën 331 fr. 25 c.; Spanje 3°/₁₀₀ 34.

Madrid, 29 juni. 3°/₁₀₀ 33¹/₂.

ITALIË.

Des avonds van den 10den juni is Z. H. uitgereden om de H. Pauluskerk *extra muros* in oogenschouw te nemen, in welke vernieuwingen plaats hebben; twee zijaltaren waren reeds gereed; zij zijn versierd met Egyptisch albast, een geschenk van *Mehemet-Ali*; Z. H. bewonderde ook de altaar-bladen, voorzien van koperen versierselen, een geschenk van den Keizer van Rusland, alsmede het prachtige mosaïk.

Het *Giornale di Roma* bevat eene kennisgeving, waarbij de wet op de ontwapening van volle kracht wordt verklaard, volgens welke het aan niemand, zonder voorafgaande vergunning, geoorloofd is wapenen te bezitten of bij zich te dragen. Alle onpartijdige en zaakkundige beoordeelaars, benevens alle vrienden der orde, billijken dezen maatregel.

Een brief uit Rome aan de *Univers*, meldt dat de politie maatregelen heeft genomen om de stad opeens te zuiveren van de Fransche socialisten, die in de dagen der republiek tegen de bewakers der orde gestreden hebben. Een aantal eeretekens moet daarentegen naar Frankrijk zijn gezonden, bestemd voor de ministers en andere hooge ambtenaren, die in den laatsten tijd aan den H. Stoel belangrijke diensten bewezen hebben.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 25 juni. De rijks stoomboot *Suriname* is heden morgen te Vlaardingon gearriveerd met 93 ton nieuwe haring. De visscherij laat zich zeer gunstig aanzien en daardoor is het te verwachten, dat de kwaliteit zeer goed zal zijn. Heden namiddag wordt de haring binnen deze stad verwacht.

's Gravenhage, 25 Juni. Morgen, woensdag ochtend ten elf ure, zal de Tweede Kamer der Staten-Generaal eene zitting houden, over het wets-ontwerp tot verdaging der gewone jaarlijksche vergadering van de Staten der provinciën.

Uit eene opgave van den staat van bevolking der steden en gemeenten in de provincie Zuid-Holland op den 1sten januari jl., blijkt, dat de bevolking der steden in die provincie bedraagt 294.392 en die in de gemeenten ten platten lande 267.962, te zamen 562.354. Onder bovengenoemd totaal bedrag der bevolking zijn begrepen 4628 militairen, 335 verpleegden in de krankzinnigen-gestichten en 1585 gevangenen. De bevolking der steden bedraagt als volgt: Brielle 4425, Delft 18467, Dordrecht 20878, Gorinchem 8780, Gouda 13791, 's Gravenhage 72467 (waaronder zijn begrepen 2056 militairen, 66 verpl. in het krankzinnigen-gesticht en 108 gevangenen, alsmede de bevolking te Scheveningen, welke 6053 zielen belooft); Leiden 35954; Maassluis 3758; Rotterdam 88812; Schiedam 12734; Schoonhoven 2545; Vlaardingon 7619 en Woerden 4162 zielen.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal zal morgen middag te twee ure eene zitting houden.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft goedgevonden tot het afnemen van het eindexamen van enige kweekelingen der Koninklijke academie te Delft, die met het ten einde loopende academie-jaar hunne studien zullen hebben voltooid en een diploma van civiel ingenieur verlangen, met authorisatie des Konings, in te stellen eene speciale commissie, als leden waarvan benoemd zijn de heeren:

G. Simons, directeur der academie, voorzitter;
 H. C. Fijnje van Salverda, hoofd-ingenieur van
 's rijks waterstaat in Noord-Brabant;
 M. G. Beijerinck, hoofd-ingenieur van 's rijks
 waterstaat in Zuid-Holland;
 F. W. Conrad, ingenieur-directeur van de Hol-
 landsche ijzeren spoorweg-maatschappij;
 A. C. Pierson, directeur van het stads-fabriek-
 ambt te Amsterdam;
 W. N. Rose, stads-architect te Rotterdam;
 Kros, eerste opzichter van Rhijnland;
 R. Lobatto, hoogleeraar in de wiskunde bij de
 academie;
 D. J. Storm Buijsing, ingenieur van den water-
 staat, gedetacheerd bij de academie;
 W. Overduijn, leeraar in de natuurkunde bij de
 academie;
 J. E. Ter Winkel, leeraar in de bouwkunde bij
 de academie.

— De minister van Marine heeft ter kennis van zee-
 varende en verdere daarbij belanghebbenden gebracht,
 dat ofschoon, te rekenen van 1846 tot en met 1849,
 van jaar tot jaar minder schepen het Maassluische
 zeegat hebben bevaren, en het getal daarvan zelfs in
 het laatstgemelde jaar meer dan de helft minder be-
 draagt dan in 1846, echter in dat gat nog steeds 15
 à 16 palmen diepte bij laag water wordt gevonden,
 even als zulks in vroegere jaren het geval is geweest,
 en dat ook de nog in 1848 vermeerderende betoning
 in dezelfde diepte is liggende.

— De minister van Marine is voornemens, op maan-
 dag, den 1sten juli aanstaande, bij inschrijving te
 verkoopen eene aanzienlijke partij, voor de dienst bij
 's Rijks Marine buiten gebruik geraakt zijnde, ijzeren
 geschut van verschillende kalibers en herkomst, waar-
 onder eene groote hoeveelheid vuurmonden van
 Zweedsch ijzer. Deze voorraad is aan 's Rijks wer-
 ven te Willemsoord, te Vlissingen, te Amsterdam en
 te Hellevoetsluis aanwezig en bedraagt te zamen een
 gewigt van 1,000,000 Nederl. ponden.

Nijmegen, 25 juni. Gisteren namiddag te 12 ure
 heeft, ten raadhuis dezer stad, de aanbesteding
 plaats gehad van de verlichting der stads straten en
 pleinen door middel van uit steenkolen bereid pijp-
 gaz. Er zijn vier inschrijvings-biljetten ingekomen,
 welke bij opening bleken voor de volgende sommen
 te zijn: f 7600, f 6945, f 943 en f 7174. De laag-
 ste inschrijvers bleken vervolgens te zijn de heeren
 Schredden & Comp., ijzergieters te Leiden. Volgens
 voorwaarde van aanbesteding »houden heeren aan-
 bestederen aan zich de kens tusschen de inschrijvers.
 Allen echter moeten hun bod blijven gestand doen,
 tot dat door den gemeente-raad aan een onder hen
 de aanneming zal gegend of al de inschrijvers van
 hunne gedaane aanbiedingen zullen ontslagen zijn.
 Het dienaangaande te nemen besluit zal aan de in-
 schrijvers, ten spoedigste en uiterlijk vóór of op den
 24sten juli aanstaande, schriftelijk bekend gemaakt
 worden.»

— In onze courant van den 21. februari van het
 vorige jaar, gaven wij bericht van eene kloeko daad
 door den heer Jan Frederik Backer, geëmployeerde
 aan het commissariaat der veerschepon: het red-
 den namelijk van een veertienjarig meisje uit de ri-
 vier de Waal; — thans is het ons een genoeg eene
 gelijke daad van denzelfden persoon te vermelden.
 Ll. Zaterdag avond ten half 9 ure viel het achtja-
 rig zontje van de weduwe van Wessens in de rivier
 de Waal, ter hoogte van de ligplaats der stoombo-
 ten. De moedige Backer, dit vernemende, verloor
 weder geen oogenblik en stortte zich onmiddellijk in den
 vloed, met het gelukkig gevolg, dat hij dadelijk het
 kind mogt vatten en aan eenen gewissen dood ont-
 rukken.

Bij vroeger opgenoemde gelegenheid gaven wij be-
 richt, dat de maatschappij aan de menschevonden
 onverschrokkenheid van den heer Backer reeds
 het behoud van vijf menschenlevens heeft te dan-
 ken, en dus is dit kind de zesde, welke hij aan
 den dood heeft ontrukkt.
 (Nijm. Ct.)

Arnhem, 26 juni. Op het vijfde landhuishoud-
 kundige congres is het voorstel gedaan van een plan
 der te Utrecht op te rigten Nederlandsche hypotheek-
 bank. Dit plan gaat uit van eene op het congres van
 1848 te dier zake benoemde commissie, bestaande uit
 de heeren: J. D. C. C. W. baron d'Ablaing van
 Giesenburg, prof. J. Ackersdijk, Ph. J. Bachiene,
 Jhr. mr. W. M. de Brauw, mr. W. R. Boer, F.
 H. C. Drieling, Jhr. mr. D. T. Gevers van Ende-
 geest, prof. J. van Hall, mr. F. A. S. A. baron
 van Ittersum, W. C. Mees, prof. C. Star Nu-
 man, B. W. A. C. baron Sloet tot Oldhuis en
 prof. C. A. den Tex. Het doel der Nederlandsche
 hypotheekbank is, als naamlooze vennootschap, het
 leenen van kapitalen aan eigenaars van vaste goe-
 deren gemakkelijk te maken. Het maatschappelijke
 kapitaal is bepaald op f 200,000, verdeeld in 400
 aandeelen, elk van f 500. De helft dier som vol-
 teekend zijnde, zal de maatschappij geacht worden
 te zijn gevestigd, behoudens de Koninklijke goed-
 keuring. De hypotheekbank zal haar doel pogen
 te bereiken door aan de eene zijde geld ter leen te
 ontvangen, waarvoor zij pandbrieven op naam of
 aan toonder zal uitgeven, en aan de andere zijde
 geld te schieten aan de eigenaars van vaste goederen
 op behoorlijk hypotheek. Die vaste goederen zullen
 de dubbele waarde hebben van de som, welke daar-
 op geschoten wordt. Omtrent het bedrag der ren-
 ten zullen vaste bepalingen worden gemaakt; de

renten der geldopnemers zullen echter in geen geval
 lager kunnen zijn dan die, welke de maatschappij
 zelve aan de houders der pandbrieven verplicht is te
 betalen. Voor genoemde houders zal het geheele ka-
 pitaal der bank, als waarborg dienen.

Wat nu betreft de voordeelen voor de geldschiet-
 ers, deze liggen vooreerst in de grootere zekerheid dan ge-
 wone geldbelegging op hypotheek levert; ten tweede
 in het verkrijgen van pandbrieven, welke, even als
 staatspapieren, zullen kunnen worden overgedragen;
 ten derde, dat deze pandbrieven zullen kunnen wor-
 den gesplitst, of kleine tot grootere veranderd; ten
 vierde, dat zij niet aan veranderlijken koers zijn
 onderworpen. Voorts zullen die pandbrieven van
 uitstekend nut kunnen zijn voor de spaarbanken;
 terwijl eindelijk de welvaart in het algemeen den
 zeer gunstigen invloed der hypotheekbank zal on-
 dervinden.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van dinsdag 25 juni.

In deze zitting heeft de voorzitter kennis gegeven,
 dat door de afdelingen benoemd zijn tot rapporteurs
 voor de kieswet, de heeren: Rengers, Martens van
 Sevenhoven, van Nispen van Panneerden en van
 Sasse van Ysselst.

De voorzitter deelt voorts mede, dat de commissie,
 die belast is met het aanbieden van het adres van
 rouwbeklag aan den Koning, daartoe op donderdag
 aanstaande, des middags te 12 ure, zal ontvangen
 worden.

Van den minister van Koloniën zijn ingekomen
 twee missives. Bij de eerste wordt, ter voldoening
 aan de toezegging, door den minister ter Tweede
 Kamer gedaan bij gelegenheid der gedane interpel-
 latie van het lid der Kamer, den heer van Hoëvell,
 omtrent de uitvoering van art. 60, 1ste alinea, der
 Grondwet, toegezonden een bundel, houdende me-
 dedeelingen betreffende de Overzeesche Bezittingen
 van het rijk en bijgevoegde tabellen, allen rakende
 het beheer en den staat dier bezittingen. Bij de
 tweede missive worden, ten verfolge op vroegere
 mededeelingen van dezen aard, toegezonden afschrif-
 ten der processen-verbaal van de zittingen der bij
 koninklijk besluit van 27 november 1849 benoemde
 staats-commissie tot onderzoek, op den voet van het
 koninklijk besluit van 29 september 1849, van de
 jaarlijksche algemeene rekening, aantoonende de
 hoegrootheid der koloniale remises, in goederen en
 geld, en het gebruik, van die remises gemaakt,
 over 1848; alle welke rekeningen na door de com-
 missie voormeld te zijn onderzocht, door den Koning
 zijn goedgekeurd.

Beide missives worden voor kennisgeving aan-
 genomen; zullende de begeleidende stukken, ter
 inzage van de leden, ter griffie worden nedergelegd.

Is ingekomen een adres van ingezetenen der stad
 Utrecht, houdende bedenkingen tegen de kieswet. —
 Verzendend aan de commissie voor de verzoekschriften.

Is ontvangen een boekwerk getiteld: Een viertal
 verhandelingen over de quaestien, thans op Java aan
 de orde van den dag, door graaf van den Bosch. —
 Plaatsing in de boekrij.

Van de Tweede Kamer is ontvangen het door haar
 aangenomen ontwerp van wet, regelende de zamen-
 stelling en de magt der Provinciale Staten. — Ver-
 zending naar de afdelingen.

Daarna is de vergadering gescheiden.

Mengelwerk.

De beraadslagingen over de Kieswet.

De algemeene beraadslagingen over de voorgestelde
 kieswet hebben niet minder dan vier lange zittingen
 der Tweede Kamer gevuld. Ofschoon vele hunne rede-
 voering aanvingen met melding te maken van het
 verlangen der natie naar eene eindelijkke regeling
 van het kiesregt, en van de dringende noodzakelijk-
 heid om die regeling zoo min mogelijk langer op te
 houden, deden zij toch met de grootste onbarmhar-
 tigheid den kostbaren tijd van 4 juni af tot 8 juni
 ingesloten, verloren gaan. Niet minder dan veertig-
 malen is bij deze discussiën het woord gevoerd door
 31 redenaars; een paar spraken twee maal, een
 driemaal, een zelfs viermaal: wij behoeven niet te
 zeggen, dat dit de heer GROEN VAN PRINSTERER was,
 die daar en boven den voortgang der zaak ook nog
 weder door een tusschen-bedrijf, of hij het woord
 zou voeren of niet, behoorlijk besloten met eene
 stemming, ophield. Wanneer men bij den tijd,
 welken deze afgevaardigde zich voor zijne redevoe-
 ringen en persoonlijke debatten heeft toegeëigend,
 dien der antwoorden voegt, welke hij nitlokte, dan
 stelt men niet te veel, als men hem anderhalve zit-
 ting van den verspildten tijd op zijne rekening geeft.
 Verspild toch is die tijd, vooreerst, wijl de beraad-
 slaging geene der kwestien iets verder gebragt heeft,
 dan het algemeen verslag; ten andere, omdat al
 wat gezegd is, moet terug komen bij de behande-
 ling der afzonderlijke artikels en de daarop voorge-
 stelde amendementen.

De punten, welke den meesten aanstoot te verdu-
 ren hadden, waren de verdeling van het rijk en de
 zamenstelling der kiesdistricten, die beschouwd en
 beredeneerd is uit het oogpunt van de letter der grond-
 wet, den geest der grondwet, de historie der grond-

wet, waarbij grammatica, godsdienstige gezindheden,
 provincialisme, alle goede en kwade eigenschappen
 der natie en wat niet al over hoop gehaald is; —
 vervolgens de census. Sommige leden, als de heer
 SCHIFFER, die de beraadslagingen met eene langwij-
 lige, moeilijk gestelde en weinig afdoende redevoe-
 ring opende, VAN RANDWIJCK, GROEN VAN PRINSTERER,
 MUTSAERS, DONKER CURTIUS, LUYBEN, verklaarden zich
 voornemens of geneigd tegen de wet te stemmen om
 beide punten; enkelen, als de heeren LOM DE BERG,
 BORRET om het eerste punt alleen; de heer VAN NA-
 MEN zal de wet afstemmen om den census, die te li-
 beraal is.

De twee-en-twintigste spreker was de afgevaardig-
 de van Almelo, die eene redevoering van anderhalf
 uur besteed heeft om te doen uitkomen, dat hij bij
 deze hoogstgewigtige wets-voordragt zich niet verhef-
 fen kon boven het standpunt van persoonlijke naj-
 ver en partij-trekking voor het vorige tegen het
 tegenwoordige ministerie. Zijne rede, met de verzo-
 kering aangevangen, dat het den spreker nimmer
 meer moeite gekost had om met kalmte het woord te
 voeren, liep voor een deel over het ontwerp van het
 vorige ministerie, over de rapporteurs, over de mi-
 nisteriëlen *quand même*, over de partij, die verga-
 gaderingen houdt buiten de Kamer, over de oude
 en nieuwe liberalen, en haalde eindelijk al de be-
 zwaren, welke tegen dit onderwerp reeds door de
 voorafgaande sprekers en beter aangevoerd waren,
 nog eenmaal bij elkander, heeft ieder, voor- of
 tegenstander van de wet, het talent geroemd, waer-
 mede zij is opgesteld, deed zelfs den heer MUTSAERS
 hulde »aan de meesterlijke hand, die haar ontwierp,»
 de heer DONKER CURTIUS laat zich zoover vervoeren,
 dat hij besloot met de woorden: »Mijne heeren! ik
 »moet met u belijden, dat eene slechte kieswet beter
 »is dan geene kieswet. Maar deze wet is zò slecht,
 »is zò ongrondwettig, dat ik liever geene wet, dan
 »deze heb.»

De beschouwingen over deze, zoo men wil, pun-
 ten van algemeen belang, werden niet alleen afgewisseld
 door bedenkingen op bijzondere deelen der
 voordragt, zij werden ook meer dan eens afgebro-
 ken door zoogenaamde personele feiten, of het toe-
 brengen en afworen van onaangenaamheden. Wij
 hadden wel gewenscht, dat de heer ZILKER omtrent
 de onzijdige aanhalingen van den heer GROEN hetzelf-
 de gedaan had als de heer SLOET, die de aanleiding
 tot een personeel feit met eene navolgenswaardige
 bezadigheid ter zijde zette.

Ook de minister van Binnenlandsche Zaken heeft
 wijslyc gemeend bij zijne beantwoording der alge-
 meene bedenkingen al datgene te moeten voorbij-
 gaan, »wat in deze discussie eene personele strek-
 king had of scheen te hebben; al wat scheen geen an-
 deren grond te hebben dan de zucht om te misprij-
 zen.»

Hebben alzo de algemeene beraadslagingen niet
 veel stof tot veldoening opgeleverd, die over de af-
 zonderlijke artikels zijn waarlijk mede niet met een
 begin, dat men gelukkig kon noemen, aangevan-
 gen. Artikel 1 is wel bediscussieerd, doch de stem-
 ming er over is uitgesteld tot na de stemming over
 art. 100, terwijl het intusschen door een nutteloos
 en ongegrond amendement ontsierd is.

De grondwet bevat eene bepaling, welke bij de
 toepassing blijkt groote moeilijkheid in te hebben,
 doch de bevoordingen laten geen twijfel toe aan hare
 beteekenis. Art. 76 zegt, dat men om kiezer van
 de leden der Tweede Kamer te zijn, betalen moet,
 in de directe belastingen *eene som*, — die niet bene-
 »den het bedrag van f 20, noch boven dat van f 160,
 »in de kieswet zal worden vereischt.»

Hier wordt dus van twee zaken gesproken: van
 eene belastingssom, welke in de kieswet moet vastge-
 steld worden, en van een bedrag, waar tusschen die
 som moet blijven. Nu zegt art. 139: »om kiezer
 »in eene gemeente te zijn, moet men de vereischten
 »bezitten in art. 76 gevorderd: de belastingssom,
 »daar bepaald, wordt echter op de helft gebragt.»
 Niet het bedrag, maar de som. Bij het bepalen van
 de belastingssom in de kieswet alzo, moet men be-
 daciat zijn, dat de helft dier som de bevoegdheid
 geeft tot het kiezen der gemeente-raden; waardoor
 deze toch reeds moeilijke taak van den wetgever,
 dikwijls met weinig wordt verzwaaard.

Onder de oude constitutie stond men in zulke ge-
 vallen niet lang verlegen. Bevatte de Grondwet een
 voorschrift, dat wat lastig of onaangenaam in de
 uitvoering was, dan liet men zulk eene bepaling
 rusten, of men gaf er eene uitlegging aan, die men
 verkoos. Maar de minister van Binnenlandsche Za-
 ken is de man van de nieuwe orde van zaken, wel-
 ke onder anderen eene eerlijke naleving der Grond-
 wet vereischt. De moeilijkheid derhalve erkennen-
 de, zocht hij ze echter niet te ontduiken maar te
 overwinnen, en schreef in art. 1 van zijn ontwerp:
 »eene bij deze wet gevoegde tabel wijst de som aan,
 »die men, om tot het kiezen van leden der Tweede
 »Kamer bevoegd te zijn, in de directe belastingen
 »moet betalen. — Tot de bevoegdheid van kiezer van
 »leden van den gemeenteraad wordt betaling van de
 »helft dier som vereischt.» Bij de opstelling dier
 tabel derhalve, is op deze omstandigheid gelet.

Dat er nu nog vele leden in de Tweede Kamer
 zijn, die meer de oude leer dan de nieuwe zijn toe-
 gedaan, was wel bekend, en komt vooral bij deze
 behandeling der kieswet aan den dag. Zoo waren
 er ook eenige, zoo als de heer VAN DOORN, die meen-

den, men kon de woorden van art. 139 der grondwet wel zoo uitleggen, dat de belastingsom tot het gemeente-kiezerschap vereischt, afzonderlijk werd vastgesteld tusschen de helft van het in art. 76 bepaalde bedrag, alzoo niet beneden het bedrag van f10, noch boven dat van f80. Deze vond schijnt echter de meesten wat al te spits geweest te zijn, doch men heeft er wat op uitgevonden om de beslissing uit te stellen. Met 33 tegen 32 stemmen is een amendement van den heer van Doorn aangenomen, hetwelk de laatste woorden van art. 1 der voordragt dus verandert: »Tot de bevoegdheid van kiezer van leden van den gemeenteraad wordt de betaling gevorderd eener som bij de gemeente-wet vast te stellen.» Wij hadden niet gedacht dat er nog zoveel van den ouden zeurdeesem in de Tweede Kamer was. (Overijss. Ct.)

Ingezonden stukken.

Brussel en de Belgen.

Donderdag, den 13den juni, des morgens vroeg, kwam ik onder een stortregen, te Brussel aan; het weder bleef dien dag regenachtig en guur; de volgende dag bracht daarin geene verandering, uitgenomen dat de regenbuijen nu en dan met hagelagen gepaard gingen; den 15den zat ik weder bij eenen thermometer van 11 graden Reaumur, den regen te aanschouwen, toen de knecht des logements mijn ontbijt kwam opvrolijken door de aanbieding van het beste der Brusselsche dagbladen, l'Indépendance. Deszelfs kolommen doorlopende, werd ik getroffen door het volgende bericht: »Le bourgmestre de la ville de Bruxelles informe les habitants, qu'à partir de ce jour et tant que les chaleurs et la sécheresse dureront, ils devront, sous peine d'amende, faire arroser la rue devant leur porte, tous les jours à deux reprises, savoir: à dix heures du matin et à deux heures de relevée.» Zoo stond er letterlijk in de Indépendance van zaterdag 15 juni 1850, Edition du matin. »De burgemeester der stad Brussel ver-wittigt de ingezetenen, dat zij, te rekenen van dezen dag, en zoo lang als de hitte en de droogte zullen duren, op straffe van boete, de straat voor hun huis zullen moeten doen begieten, tweemaal telken dage, te weten te tien ure des morgens, en ten twee ure des middags.» Welnu, die burgemeester van Brussel, die na drie dagen van aanhoudenden regen en maartsche koude, onwrikbaar, als de Regtvaardige Man van HORATIUS, bij zijn besluit volhardt om het klimaat van Brussel voor warm en droog te doen doorgaan, en in het buiten 's lands meest verspreide dagblad laat aankondigen, dat de ingezetenen twee maal daags de straat voor hun huis moeten doen begieten, — die burgemeester van Brussel komt mij even pittoresk en memorabel voor als die klassieke senatoren van Rome, die, tijdens de bestorming der stad door de Galliërs, in gala op hunne curule stoelen gingen zitten. Wat mij echter in voormelde publicatie het merkwaardigst scheen, het is dat zij het Belgisch karakter volkomen kenschetst. Niemand heeft zoo veel aangeboren talent, niemand is zoo uitgeleerd om zijne waar op te vijzelen en te doen gelden, als de Belg. Patriotismus is niet zoo zeer de bron waaruit zulks vloeit, als wel handelsgeest; handelsgeest, die reeds voor drie eeuwen de Belgische provinciën tot eenen zoo hoogen trap van rijkdom verhef. België is buiten kijf een zeer schoon, vruchtbaar en rijk land; deszelfs inboorlingen munten door bedrijvigheid, vlijt en schranderheid uit. Brussel is de schoonste onder al de Europeesche hoofdsteden van tweeden rang. Alle behoeften des levens kan men er gereedelijk bevredigen; geenerlei weelde behoeft men er zich te ontzeggen; doch het klimaat is er zeer wisselvallig en onaangenaam; gedurende de lente en den zomer kan men er de schaarsche dagen van warmte tellen, op een warmen middag volgt gewoonlijk een gure avond, ja, zomeravonden zijn er schier onbekend. Brussel echter wil eene Europeesche stad zijn; drie jaren geleden vergenoegde het zich een tweede Parijs te wezen, thans beweert het, Parijs te hebben vervangen. Doch evenmin als het Brusselsche klimaat bij dat van Parijs kan worden vergeleken, even weinig gelijkenis bestaat er tusschen het Belgisch en het Fransch karakter. Zij verschillen als bier en champagne. De Belgische lagere standen zijn veel ongemanierder dan de Fransche; de hoogere zijn meêrendeels behebt met de gemanierdheid en de bekrompenheid van den parijzen, en zaggend naar vreemdelingen, om het vermaak van hunne verteringen trekt, of doet men er, aan de grens, met de uiterste onverschilligheid en den kleingeestigsten kramersbol, het ruiger en zijne koffers, ten einde toch niemant niets binnen kome, waarvan men geene stellige wist te verwachten hebbe. Zoo was ik, uit Frankrijk komende, bij het doorzoeken der bagage aan het Belgische grensbureau, getuige hoe men eenen Franschen heer een paar laarzen afnam, omdat dezelven niet waren nieuw waren! Men pretendeert dat men zich in België schoeie en kleede.

Welk een onderscheid, ten aanzien van passen en visitatie, of men België dan wel de Rijn-provincie bezoekt! Aan de Pruisische grens bepaalt men zich bij het inzien van uwen pas, en, althans aan het bureau van Keulen, vergenoegt de hoogst beleefde visitatie zich met uwe verklaring dat gij niets verbodens bezit, of laat, hoogstens, een koffer openen en dan kunt gij vrijelijk door het gansche Tolverbond reizen en u ophouden zonder dat zich iemand meer om uwen pas of nieuwe laarzen bekomert — uitgenomen de speculanten in vreemden eigendom, als gij met de voor dieven zoo gunstig ingerigte booten der Keulsche Maatschappij, den heerlijken Rijn bereist. (1) In België daarentegen wordt u, houdt gij er u eenige dagen op, uw pas afgenomen, en moet gij dien, wilt gij weder vertrekken, aan de politie afhalen, hetgeen u altoos een min of meerder groot tijdverlies berokkent.

Ik zeide boven, dat niet zoo zeer patriotismus of wel handelsgeest de bron is, waaruit de Belgische opvijzeling van land en waar voorvloeit. Wie zich hiervan wil overtuigen, trede slechts een der Brusselsche magazijnen van zijden waren, modestoffen, enz. binnen; alles zal er terstond als Fransch of Engelsch worden uitgevent; ofschoon het meeste Belgisch fabrikaat is. Geen der eerste kledermakers, of hij heeft slechts Engelsche en Fransche stoffen — naar hij zegt — al het Belgische, zegt hij, is gemeen, s echte kwaliteit. Onder voorwendsel, dan, van de Fransche of Engelsche waar te verkoopen, laat men u nagenoeg Parijsche prijzen betalen voor voddewaar, lakens welke de regen vleet, zijde die zon noch water kan verdragen. Kon men u in België lucht of water verkoopen, zeer spoedig soude gij hooren dat de Belgische lucht en het Belgische water aller ongezondst waren en zou men ze u verkoopen onder Fransch, Engelsch of Duitsch etiket. In afwachting dat men u te Brussel lucht van Hyères of Brunswijksch water verkoope, verkoopt men er u Engelsche lakens, broek- en veststoffen, (uit Verviers), Fransche zijden-waren (uit Aalst) Engelsche scheer- en tafelmessen (uit Namen), Bath- of Angoulême papier, ik weet niet waar gemaakt. Wat de Belgen nog als eigen fabrikaat verkoopen, is juist een hunner ten huidigen dage, slechte fabriek aten, namelijk linnen. De Vlaamsche linnens zijn tegenwoordig zeer slecht; de slechtste welligt die ergens worden gemaakt. Om de fijne linnens slechts goedkoop te kunnen geven, worden zij hier allerwege met machines vervaardigd, zoodat gij nieuw gekochte en voor nitmuntend van kwaliteit betaalde hemden, soms uit de eerste wasch vol gaten terug krijgt.

Doch aan welken Belg gij u ook wendt, niemand of hij weet er zijn eigen waar op eene meesterlijke wijze uit te venten en op te vijzelen. Men zal u bewijzen dat België het gemaklijkste land ter wereld is. Steeds zult gij er van feesten lezen; geen boerenkermis of er zal een bal zijn, voorafgegaan van een festival. Wie las in Holland ooit van een kermisbal, 't welk door een festival voorafgegaan zou worden? En wat is dan dat festival? alles wat gij wilt. De liters die men op de banken buiten 's huis drinkt, of het gedrang aan de deur. Doch, genoeg, het woord festival, met al zijne mysterieuse beloften, trekt menigen gobemouche en... waarom het te doen was — menigen halven franc of plaquet.

Lees de aankondigingen van Spa of Ostende — met »de menigte van aldaar reeds bij de voornaamste bankiers aangekomen kriedietbrieven voor vreemdelingen van hoogen rang;» maak u een denkbeeld van de levendigheid van Brussel volgens de relasen, welke des winters deszelfs dagbladen geven van de feesten in high life. Geen kopje thee en een partijje, geen aangekleede pijp, of er was une brillante réception chez madame la baronne, comtesse, marquise; een banquet somptueux chez M. le duc, etc. Vier théâtres, steeds opgeluisterd door l'élite des acteurs ou chanteurs de Paris, al heetten zij ook slechts, gelijk voor dertig jaren: CHOLLET et Mlle PRÉVOST.

Waarlijk, met volle regt kan men zeggen dat België de kunst verstaat de faire mousser la bière et le reste.

(1) Op die booten, namelijk; heeft men, of had men althans voor een paar jaren, — sedert zette ik nooit meer een voet op dezelve — volstrokt geen waarborg voor de bewaring zijner bagage, hetgeen dan ook met microscopische letters op de keerzijde van een billet stond gedrukt. De bagage bleef dan zonder eenige dekking, beschutting of bewaking nedergelegd aan die zijde des deks, waar zich de armoedigste passagiers ophouden, waar een passagier der eerste of tweede klasse ze dus onmogelijk onder zijn opzigt houden kon, en waar het iedereen vrij stond er van weg te nemen wat hem behaagde. Daartoe kozen en kiezen vermoedelijk nog de industriëlen het uur dat men aan tafel doorbragt. Zoo werd, eenigen tijd geleden, aan eenen mijner bekenden een koffer ontstolen, ter waarde van ongeveer duizend gulden, en waarvoor hij nimmer eenige schadevergoeding van de Keulsche Maatschappij bekomen kon.

Advertentiën.

Door het ministerie van den Notaris KOLFSCHOTEN, te Arnhem, zal op Woensdagen den 10den en 21sten Julij 1850, telkens des avonds om 7 uur, in het Logement het Hof van Holland, in de Weverstraat aldaar, worden ingezet en finaal verkocht, om met het voorjaar 1851 in gebruik te worden aanvaard:

1o. De BOUWHOF FREDENBURG genaamd, allergunstigst gelegen onder Elst, Buurtschap Rijckerswoerd, aan den grooten weg van Arnhem op Nijmegen, bestaande uit goed onderhouden HUIS met SCHUUR en verder GETIMMERTE, benevens 24 Bunders, 21 Roeden, 30 Ellen, best WEIDE en BOUWLAND, HOF en BOOMGAARD, uitgezonderd een stuk, alles tiendvrij, en

2o. Een HEERENHUIS, staande binnen Arnhem in de Koningsstraat, Wijk F, No. 22, bevattende acht Behangen en Gestucadoorde BOVEN en BENE-DENKAMERS, MANGELKAMER, OPEN PLAATS, KEUKEN, KELDERS, ZOLDERS, WEL- en REGENWATER POMP en meerdere gemakken.

Om aanwijzing der plaats vervoege men zich bij den eigenaar J. KERSTEN op den Bouwhof, en om nadere informatiën betrekkelijk de verkoopvoorwaarden van de beide Perceelen, ten Kantore van voormelden Notaris. Brieven franco.

† † † Op nader te bepalen dag zullen in den † † loop van dit jaar door het Ministerie van † den Heer Notaris G. VAN ECK, openlijk en in kleine perceelen, verpacht worden:

Voor een tijdvak van Negen achter één volgende jaren, de WEIDE, HOOI en TUINGRONDEN, (90 a 100 morgen) der HEERLIJKHEID MEINERSWIJK, benevens hare HUIZINGEN, als ook die der KLOEKHEN en het HEUVELTJE, alles zoo als bezeten is geweest door Wijlen Zijne Majesteit Koning WILLEM II.

Arnhem, 26 Junij 1850.

VAN RANZOW.

† † † De BETAALMEESTER in de Arrondis- † † sementen Arnhem en Nijmegen, maakt be- † kend, dat hij zich voor meerdere maanden naar het Zuidelijk gedeelte van Europa begevende, de dienst van Betaalmeester gedurende deszelfs afwezigheid zal worden waargenomen door den Heer en Mr. A. A. ROUKENS, aan wien onder goedkeuring van Zijne Excellentie den Minister van Finantiën, de noodige volmagt daartoe is verstrekt.

Arnhem, 26 Junij 1850.

VAN RANZOW.

Au Public appréciateur d'Arnhem et de ses Environs.

L'encouragement que j'ai reçu à la Haye, Utrecht et Amsterdam (ma demeure permanente) m'engage à vous rendre visite pendant quelques semaines et de soumettre à votre criticisme mes PRODUCTIONS DAGUERREOTYPES.

Mes PORTRAITS sont non-renversés, c'est-à-dire, que la droite reste la droite et la gauche la gauche. Ils se font dans une chambre ordinaire, d'où la trop vive lumière est exclue, conséquemment les yeux sont clairs, distincts et bien ouverts. La durée de la pose n'est que de quelques secondes. On est rarement obligé de poser une seconde fois. La ressemblance est mathématique, l'effet de l'ensemble artistique, on dirait une belle gravure.

VENEZ VOIR ET JUGEZ!

F. LA MOILE,

Hôtel des Pays-Bas (HOLTUS.)

Thans ontvangen de eerste Haagsche Nieuwe HARING; tevens heb ik ontvangen Lekkere Westfaalsche HAMMEN, GEROOKT VLEESCH, SAUSYCE DE BOLOGNE, GEROOKTE ZALM, Nieuwe Bergsche ANCHOVIS, enz. enz.

J. SOLKES,

Koningstraat, Arnhem.

Ben GRUTERS-GEZEL, verscheidene jaren in bovengenoemd Vak werkzaam geweest zijnde, en van goede getuigschriften voorzien, thans door kwijtering van Affaire, buiten betrekking zijnde, biedt zijne dienst als zoodanig wederom aan. — Adres franco Brieven onder Lett. H. B. aan het Bureau dezer Courant.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 26 juni 2 El 6 Palm 0 Duim; gew. 5 D. gev. 0 D.

De prijs voor een courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nummers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f1.00 per regel daarboven 20 centen, behalve 25 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.